

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Jan Kašpar

Název práce: Dopad projektu EHMK Plzeň 2015 na podobu veřejného prostoru města Plzně

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Tomáš Kobes

Záměrem práce je přiblížit, jakým způsobem projekty vzniklé v rámci EHMK ovlivnily veřejná místa v rámci města Plzně. V tomto smyslu se soustředí na způsoby spolupráce realizátorů projektu, včetně reflexe současné situace a budoucích vizí postihovaných veřejných prostorů. Takto rozvržené téma je relevantním předmětem stojícím na pomezí architektury, sociální geografie a sociologie. Pro jeho postižení byly zvoleny relevantní projekty a respondenti. Prezentovaná zjištění jsou pro záměr práce relevantní a Janu Kašparovi se podařilo cíl práce naplnit. Text práce vznikl na podkladě relevantní literatury. Svým rozsahem a strukturou odpovídá kritériím diplomové práce. Navzdory těmto pozitivům si dovoluji upozornit na některá negativa, které by měly být využity jako podklad pro diskusi během obhajoby. Podle průběhu obhajoby práci bych hodnotil ještě jako výbornou.

1. Práce nemá příliš dobře ošetřený teoretický rámec. Přestože v teoretické části je ucelený přehled konceptualizace veřejného prostoru na úrovni sociologie a sociální geografie, přehlíží jeden důležitý rozpor vyplývající z rozdílů mezi rozuměním prostorem a místem v případě Michaela de Certeau a Relphem. Zatímco pro de Certeau je místo (place) fyzická, stabilní pozice, která je v čase neměnná, prostor (space) má časový rozměr, směr a rychlost a je tedy výsledkem lidské činnosti. Oproti tomu Relph vymezuje místo (place) jako konkrétní lokality nebo krajiny, které získávají význam. Na druhou stranu prostor (space) rozumí jako objektivně danému, neosobnímu, který lze vymezit zeměpisnými souřadnicemi (srov. s. 6 a 12). Mezi nimi je v konceptualizaci místa a prostoru rozdíl, který není v práci nijak systematictěji diskutován. Za další není z textu příliš zřejmé, s jakou teorií se pracuje. V závěru práce se odkazuje podle mne lacině na Madanipoura, že sledované případy jsou zřejmým příkladem Madanipourova teoretického přístupu. V tomto směru by práce zasloužila mnohem lepší teoretizaci prostoru a místa. Už jen proto, že existuje řada prací, která by mohla nabídnout mnohem lepší východiska pro sledovaný záměr. Popisovaná místa jsou velmi specifická a před jejich revitalizací o nich není možné uvažovat jednoznačně jako o veřejném prostoru. Naopak byla velmi skrytá, byla spíše ne-místa, která byla postupně skrze sérii určitých procesů zviditelňována. Henry Lefebvre či Marc Augé by v tomto směru byly vhodnými teoretickými kandidáty, na kterých lze práci stavět.

2. Problematické teoretické části odpovídá i metoda. Metodologie se omezuje jen na popis zajištění dat ze strukturovaných rozhovorů se členy sdružení *Pěstuj prostor* a analýze relevantních strategických dokumentů. V textu je zmíněna biografická metoda, která však vzhledem k záměru práce není nijak specifikována. Je jistě rozdíl v realizaci biografie lidí a biografie míst. A v tomto smyslu není v práci nijak postižen rozdíl mezi fenomenologickým přístupem a přístupem, která se soustředí na biografii materiálních objektů, prostorů a míst. Podobné je to s veřejným prostorem. Je veřejný prostor objektivně daný nebo je výsledkem lidské činnosti a interpretací?

3. Kapitoly začínají uvozujícími odstavci, kde je představen obsah příslušné kapitoly. Chápu, že je to stylistický nástroj, který napomáhá porozumění textu. Zde však takto zvolený postup přispívá k tomu, že jednotlivé části textu nejsou příliš logicky provázány. Platí to zejména v případě teoretické a

metodologické části. Z teorie jednoznačně nevyplývá, co bude analyzováno a jak to bude metodologicky ošetřeno.

4. Není dostatečně zdůvodněn výběr jednotlivých případů. Uznávám, že sledované projekty Městské plovárny a Pramenů na Roudné odpovídají záměru práce. Na druhou stranu by mělo být zdůvodněno, proč k takovému výběru došlo. Co sledované případy ukazují? Jsou příkladem zviditelňování zapomenutých míst města Plzně, či dokládají význam činnosti neziskových organizací při vytváření veřejných prostorů nebo formování komunit ve vztahu k určitým místům? Stejně tak není zřejmé, jak se popisované případy vztahují k zmíněným teoriím. Jedním ze závěrů práce je, že případ Pramenů na Roudné naznačuje, jak toto místo souvisí s utvářením místní identity a souvisí s další závažný tématem - silničním průtahem. To znamená, že dané místo souvisí s dalšími procesy, místy a historickými souvislostmi. Taková souvislost mezi identitou a jejím historickým rozměrem však není v teoretické části nijak dostatečně ošetřena. Místo pak není jen vymezenou plochou na mapě, jak je to prezentováno v ilustračních obrázcích, ale má mnoho dalších časo-prostorových souvislostí, které jdou za rámec v obrázku vyznačené plochy. Jiný příklad teoretické nejasnosti. Podle Jana Kašpara sdružení Pěstuj prostor se stal důležitým prostředníkem mezi potřebnostmi jednotlivých komunit a místní samosprávou. To je přeci jeden z definičních znaků občanské společnosti. Proč se v teoretické části nepracuje spíše s tímto rozměrem a nerozpracovává se více vztah mezi občanskými hnutími a veřejným prostorem?

Datum:

Podpis: